

Krydsombygning
Højvangen/ Petersmindevej og Højvangen/ Korsvej

Ekspropriation til krydsombygning ved Højvängen/ Petersmindevej og Højvängen/ Korsvej

1. Ejendomsbeskrivelse og arealfortegnelse
2. Tingbogsudskrift og OIS
3. Ekspropriationsplan (bagerst)
4. Almindelige bestemmelser
5. Lov om offentlige veje, kap. 10

Ejendomsbeskrivelse og arealfortegnelse

Krydsombygning ved Højvangen/ Petersmindevej og Højvangen/ Korsvej

Lb.nr. 1

Matr.nr. 2y Lilballe By, Eltang

Ejendomsbeskrivelse:

Løbenr.	1
Matr.nr. + ejerlav	2y Lilballe By, Eltang Ejendommen er en samlet fast ejendom bestående af matr.nr. 2y Lilballe By, Eltang.
Ejer og adresse	Komet Ejendomme ApS 1 / 1 CVR: 26901723 Kokbjerg 31 6000 Kolding
Ejer ifølge Tingbogen:	SAM EJENDOMME ApS
Beliggenhed:	Kokbjerg 31 6000 Kolding
Ejendommens samlede areal:	10.148 m ²
Ejendomsvurdering pr. 10/1/2018:	10.000.000 kr.
Grundværdi pr. 10/1/2018:	1.820.000 kr.
Ejendommen ligger i:	Byzone
Servitutter der vedr.:	Ingen

Arealfortegnelse:

Nærværende arealfortegnelse og tilhørende ekspropriationsplan beskriver indgrebet på ejendommen.

Matr.nr. 2y Lilballe By, Eltang

Der ønskes etableret offentlig vejanlæg.

Areal, der afstås til off. vej:	ca.	430 m ²
Midlertidigt arbejdsareal:	ca.	45 m ²

Udskrift af tingbogen

Matr.Nr. 2y - Lilballe By, Eltang

Ejendomstype: Ejendom

Stamdata

Adresse: Kokbjerg 31
6000 Kolding

Notering: Ikke oplyst

Vurdering: Ejd. værdi: kr 10.000.000 Grundværdi: kr 1.820.000

Vurderingsdato: 01-10-2018

Hovedakt: 53_S_404

Adkomster

An. = Anmærkninger, Fr. = Frister, Ti. = Tillægstekster, Re. = Relaterede dokumenter,
På. = Antal påtegninger

Dato	Type	Navn	Andel	Købesum	An.	Fr.	Re.	Ti.	På.
10.12.2013- 1005024661	skoede	SAM EJENDOMME ApS	1/1	10.000.000 DKK					0

Data er hentet fra Tinglysningsretten den 12. mar 2019

Hæftelser

An. = Anmærkninger, Fr. = Frister, Ti. = Tillægstekster, Re. = Relaterede dokumenter,
KTDP=Konverteret til digital pantebrev, På. = Antal påtegninger, Afp. = afgiftspantebreve

Pri.	Dato	Løbenr.	Type	Beløb	Rente	Kreditor	An.	Fr.	Re.	Ti.	KTDP	På.	Afp
2	06.07.2016- 1007415774		realkreditpantebrev	11.151.000 DK		REALKREDIT DANMARK A/S						0	fal se

Data er hentet fra Tinglysningsretten den 12. mar 2019

Servitutter

An. = Anmærkninger, Fr. = Frister, På. = Antal påtegninger

Pri.	Dato	Løbenr.	Akt	Tekst	An.	Fr.	På.
1	13.01.1997- 1055-53			Anmærkninganm byrderDok om bebyggelse, benyttelse mv, Indeholder bestemmelser om salg			0

Data er hentet fra Tinglysningsretten den 12. mar 2019

Ejendom

Matr.Nr.	Ejerlav	Areal	Heraf vej	App. Dato.
2y	Lilballe By, Eltang	10148	0	1957.04.07

Fredericia T 7591 1200
Kerteminde T 6532 1771
Kolding T 7550 4900
København T 6313 6900

Lindø T 3410 6600
Middelfart T 6441 8100
Odense T 6313 6800
Ringø T 6262 2563

Vissenbjerg T 6480 1500
Vejle T 7641 7100
Århus T 8693 9300

LANDINSPEKTØRER

Kolding Kommune, Kokbjerg 31, 6000 Kolding

Kommune: 621 Kolding Kommune
Ejendomsnummer: 232916
Beliggenhed: Kokbjerg 31
Adresse: Kokbjerg 31
Postnummer: 6000 Kolding
Vurderingskreds: 2
Benyttelse: Fabrik og lager.

Ejer

Komet Ejendomme ApS, Kokbjerg 31, 6000 Kolding
Skøde: 2013-12-10 Købesum: 10.000.000 Ejerforhold: A/S, APS og andre selskaber CVR: 26901723

Ingen administrator

ESR Matrikeliste: 1 matrikelnumre

Landsejerlav	Kom. ejerlav	Matnr.	Areal Zone	Artskode	Zone i PlanDK
1150652	LILBALLE	2y	10148 Byzone	Ordinær matrikel (Primær)	Byzone (100%)

ESR Matrikeldata: LILBALLE - 2y

Kom. ejerlav	146	Zone	Byzone	Notering	
Landsejerlav	1150652	Adg. vejkode		Udv. notering	
Areal	10148	Jordrente		Art kode	Ordinær matrikel (Primær)
Vejareal	0	Vejareal type		Skovnotering	
Parcelnr.		Ejerlejlighedsnr.		Approbation	07-04-1997

Ejendomsskat

Skatteår	2019	Ændringsdato	01-01-19
Grundskyld, kommunen	25.545	Grundskyld, kommunen stuehusværdi	
Grundskyld, kommunen land-/skov		Dækningsafgift, erhverv	40.650
Dækningsafgift af grundværdi, kommunen		Dækningsafgift af grundværdi, stat	
Dækn.afg. af forskelsværdi kommunen		Skat i alt	66.195

GST Matrikeliste: 1 matrikelnummer 1 samlet fast ejendom (SFE)

SFE-nr.	Ejerlav	Ejerlavskode	Matnr.	Areal	Vejareal
8028590	Lilballe By, Eltang	1150652	2y	10148	0

GST Matrikeldata: Lilballe By, Eltang - 2y

Matnr.	2y	Ejerlav	1150652	Lilballe By, Eltang
Noteringsnr.	8028590	Kommune	621	Kolding Kommune
Ejdnr.	232916	Hovednotering		
Areal	10148	Beregning	o	Opmålt
Lodder	1	Anvendstatus.	0	Ikke tilgængelig
Sagnr.	U1997/01109	Sup. Sagnr.	0	0
Arealbetegnelse		Afsluttet	07-04-1997	
KMS Sagsid	20068634			

Ingen andel i fælleslodder

Ejendom

Kommune	Kolding Kommune (621)	Ejendomsnr.	232916	Bygninger	1
---------	-----------------------	-------------	--------	-----------	---

Vej	Kokbjerg (4462)	Husnr.	31	Antal ejerlejl.	0
Ejerforhold	A/S, APS og andre selskaber (30)	Samlet boligareal	0	Antal lejl.	
Opdateret	16-07-2018	Erhv. areal	2937	Småbygninger	0
Vandforsyning	Privat, alment vandforsyningsanlæg	Etageareal	0	Værelser	0
Afløbsforhold	Afløb til spildevandsforsyningens renselanlæg	Bebygget areal	2836	Enheder	
Olietanke	0	Samlet bygningsareal	2937	Samlet areal småbyg.	
Areal tagetage		Udnyttet tagetage		Samlet kælderareal	

Grund: Kokbjerg31

Kommune	Kolding Kommune (621)	Ejendomsnr.	232916	SFE ejendomsnr.	8028590
Vandforsyning	Privat, alment vandforsyningsanlæg	Afløb	Afløb til spildevandsforsyningens renselanlæg	Antal jordstykker	1
Matrikelnr.	LILBALLE BY, ELTANG (1150652) 2y				

Bygning 1: Kokbjerg31A Bygning til lager Bygning - stamdata ikke angivet

Kommune	Kolding Kommune (621)	Ejendomsnr.	232916	Bygningsnr.	1
Vej	Kokbjerg (4462)	Husnr.	31A	Postnr.	6000Kolding
Bynavn		Ejerlav	LILBALLE BY, ELTANG(1150652)	Matrikelnr.	2y
ESR opdelingsnr.		Anvendelse	Bygning til lager	Anvendelseskilde	
Antal etager	2	Afvigende etager	Bygningen har afvigende etager	Opførselsår	1997
År for seneste om/tilbygning	0	Bevaringsværdighed		Fredningsforhold	
Antal sikringsrumpladser	0	Antal lejl. m. køkken		Antal lejl. u. køkken	
Samlet bygningsareal	2937	Samlet boligareal	0	Samlet erhvervsareal	2937
Areal til bebyggelse	2836	Areal af indbygget garage	0	Areal af indbygget carport	0
Areal af indbygget udhus	0	Areal af udestue el. lign.	0	Areal for lukkede overdækninger	0
Areal affaldsrum i terrænniveau	0	Areal ikke bolig/erhverv	0	Areal af overdækket terrasse	0
Areal af åben overdækning	0	Adgangsareal	0	Kilde til areal	Oplyst af teknisk forvaltning
Ydervæg	Betonelementer (etagehøje betonelementer)	Tag	Tagpap (med taghældning)	Suppl. ydervæg	
Suppl. tag		Asbestholdig materiale		Kilde til materiale	Oplyst af teknisk forvaltning
Afløbsforhold		Afløbsforholds tilladelse		Vandforsyning	
Opvarmingsmiddel	Naturgas	Varmeinstallation	Centralvarme fra eget anlæg, et-kammer fyr	Suppl. varmeinstallation	Bygningen har ingen supplerende varme
Udlejningsforhold		Årlig husleje i kr.	0	Dato for oplysning af husleje	
Forsikrings selskab		Dato for forsikring		Bygning, omfattet af forsikring	
Sikkerhedsklassifikation	Er ikke omfattet af sikkerhedshensyn, jfr. afsnit 7	Stormrådpålæg	Ingen udbetalt erstatning fra Stormrådet	Dato for stormrådpålæg	
Beregningsprincip for areal af carport		Midlertidig oprettelse	Bygningen er ikke midlertidig oprettet	Udløbsdato for midlertidig bygning	
NorthingKoordinat	6154658.220	EastingKoordinat	530743.570	Koordinatsystem	
Koordinat revisionsdato	06-12-2016	Geometrikilde		Geometriklasse	Sikker geokodning
Kommunalt felt 1		Kommunalt felt 2		Kommunalt felt 3	
Kommunalt felt 4	0	Kommunalt felt 5	0	Kommunalt felt 6	0
FOT id	0	Journalnr.		ESDH reference	
Notater					
Notat 1	NORDANIA LEASING				
Notat 2	KONTORAREAL UDGØR IALT 964 KVM				

Etager i bygningen					
Etage	Kokbjerg31AST,6000Kolding				
Samlet areal	0	Udnyttet tagetage	0	Kælder under 1,25 m.	0
Lovlig beboelse i kælder	0	Adgangsareal	0	Etage type	Ikke tagetage
Etage	Kokbjerg31A1,6000Kolding				
Samlet areal	0	Udnyttet tagetage	0	Kælder under 1,25 m.	0
Lovlig beboelse i kælder	0	Adgangsareal	0	Etage type	Ikke tagetage
Opgange i bygningen					
Opgang	Kokbjerg31A,6000Kolding(Der er ikke elevator i opgangen/bygningen)				
Opgang	Kokbjerg31B,6000Kolding(Der er ikke elevator i opgangen/bygningen)				
Opgang	Kokbjerg31C,6000Kolding(Der er ikke elevator i opgangen/bygningen)				

Enhed: Ingen data

Teknisk anlæg: Ingen data

Vurdering

År	Dato	Ejendomsværdi	Grundværdi	Benyttelse
2018	01-10-18	10.000.000	1.820.000	Fabrik og lager.

Grundværdispecifikation

År	Dato	Antal enheder	Enhed type	Enhedsbeløb	Værdi
2018	01-10-18	10000	Kvadratmeterpris	180	1.800.000
2018	01-10-18	148	Kvadratmeterpris	135	19.980

Historiske salgspriser efter 1992 (kan være del af ejendom)

Omregningsdato	Slutseddato	Skødedato	Modtagelsesdato	Købesum	Kontant købesum	Overdragelse
2013-12-10	2013-12-10	2013-12-10	2013 uge 50	10.000.000	10.000.000	Almindelig frit salg
2007-05-21			2007 uge 25	11.937.455	11.937.455	Almindelig frit salg
1997-04-29			1997 uge 22	832.121	832.121	Almindelig frit salg

Historiske vurderinger fra 1996

År	Dato	Ejendomsværdi	Grundværdi	Benyttelse
2017	01-10-2017	10.000.000	1.820.000	Fabrik og lager.
2016	01-10-2016	10.000.000	1.820.000	Fabrik og lager.
2015	01-10-2015	10.000.000	1.820.000	Fabrik og lager.
2014	01-10-2014	10.000.000	1.820.000	Fabrik og lager.
2013	01-10-2013	11.100.000	1.820.000	Fabrik og lager.
2012	01-10-2012	11.100.000	1.820.000	Fabrik og lager.
2011	01-10-2011	13.000.000	1.820.000	Fabrik og lager.
2010	23-03-2012	13.000.000	1.820.000	Fabrik og lager.
2010	01-10-2010	15.900.000	1.820.000	Fabrik og lager.
2009	01-10-2009	16.500.000	2.022.200	Fabrik og lager.
2008	16-04-2009	16.500.000	2.022.200	Fabrik og lager.
2008	01-10-2008	17.400.000	2.022.200	Ren forretning.
2007	01-10-2007	15.800.000	1.725.200	Ren forretning.
2006	28-06-2007	15.800.000	1.725.200	Ren forretning.
2006	01-10-2006	20.000.000	1.725.200	Ren forretning.
2005	01-10-2005	16.400.000	1.522.200	Ren forretning.
2004	11-01-2006	16.400.000	1.522.200	Ren forretning.
2004	01-10-2004	18.800.000	1.522.200	Ren forretning.
2003	01-10-2003	16.100.000	1.385.200	Ren forretning.
2002	25-11-2002	16.100.000	1.319.200	Ren forretning.
2002	01-01-2002	16.100.000	1.319.200	Ren forretning.
2001	01-01-2001	14.100.000	1.116.300	Ren forretning.
2000	01-01-2000	13.400.000	1.116.300	Ren forretning.
1999	01-01-1999	11.900.000	1.116.300	Ren forretning.
1998	01-01-1998	11.700.000	1.116.300	Ren forretning.

Officielle Standard Adresser og Koordinater (OSAK): Kokbjerg 31

Adresse	Kokbjerg 31	Vejkode.	4462
Bynavn		Postnr og Distrikt	6000 Kolding
Kommunekode	621	Kommunenavn	Kolding Kommune
Sogn		Revisionsdato	2005-10-21
Adresse klasse kode	A	Adresse klasse tekst	Absolutte adressekoordinater - stedfæstelsen bør pege på det rigtige
Teknisk standard kode	1	Teknisk standard tekst	
Easting UTM Zone 32 ETRS89	530730.370	Northing UTM Zone 32 ETRS89	6154641.330
X-koor system 34		Y-koor system 34	

Officielle Standard Adresser og Koordinater (OSAK): Kokbjerg 31A

Adresse	Kokbjerg 31A	Vejkode.	4462
Bynavn		Postnr og Distrikt	6000 Kolding
Kommunekode	621	Kommunenavn	Kolding Kommune
Sogn		Revisionsdato	2015-07-30
Adresse klasse kode	A	Adresse klasse tekst	Absolutte adressekoordinater - stedfæstelsen bør pege på det rigtige
Teknisk standard kode	5	Teknisk standard tekst	
Easting UTM Zone 32 ETRS89	530724.620	Northing UTM Zone 32 ETRS89	6154647.260
X-koor system 34		Y-koor system 34	

Officielle Standard Adresser og Koordinater (OSAK): Kokbjerg 31B

Adresse	Kokbjerg 31B	Vejkode.	4462
Bynavn		Postnr og Distrikt	6000 Kolding
Kommunekode	621	Kommunenavn	Kolding Kommune
Sogn		Revisionsdato	2015-07-30
Adresse klasse kode	A	Adresse klasse tekst	Absolutte adressekoordinater - stedfæstelsen bør pege på det rigtige
Teknisk standard kode	5	Teknisk standard tekst	
Easting UTM Zone 32 ETRS89	530729.040	Northing UTM Zone 32 ETRS89	6154674.450
X-koor system 34		Y-koor system 34	

Officielle Standard Adresser og Koordinater (OSAK): Kokbjerg 31C

Adresse	Kokbjerg 31C	Vejkode.	4462
Bynavn		Postnr og Distrikt	6000 Kolding
Kommunekode	621	Kommunenavn	Kolding Kommune
Sogn		Revisionsdato	2015-07-30
Adresse klasse kode	A	Adresse klasse tekst	Absolutte adressekoordinater - stedfæstelsen bør pege på det rigtige
Teknisk standard kode	5	Teknisk standard tekst	
Easting UTM Zone 32 ETRS89	530762.970	Northing UTM Zone 32 ETRS89	6154694.040
X-koor system 34		Y-koor system 34	

Register opdatering

Register	Senest opdateret
ESR (Ejendom Stam Register)	12-03-2019
MiniMAKS Matrikelregistret	12-03-2019
NyBBR Bygnings- og Boligregistret tilbagekonverteret	12-03-2019
PLANDK Plansystem.dk Planregister	12-03-2019
SVUR Statens salgs- og vurderingsregister	12-03-2019

Almindelige bestemmelser for ekspropriationer, der af Kolding Kommune foretages efter reglerne i lov om offentlige veje, kapitel 10. *

Forord

Ved ekspropriationer, der i Kolding Kommune gennemføres i henhold til **lov om offentlige veje** (lovbekendtgørelse nr. 1520 af 27.12.2014 med senere ændringer), **lov om planlægning** jf. lovbekendtgørelse nr. 287 af 16.04.2018 med senere ændringer) og **lov om miljøbeskyttelse** (lovbekendtgørelse nr. 241 af 13.03.2019) og som gennemføres efter reglerne i lov om offentlige veje § 99 og §§ 100-102 gælder følgende almindelige (generelle) bestemmelser.

Bestemmelserne skal tjene til orientering for berørte lodsejere. De indeholder dels en opsummering af de formelle regler for samspillet mellem kommunen og lodsejere, som disse regler er fastlagt i henhold til lovgivningen, og dels supplerende retningslinjer, der af Kommunen følges af hensyn til en ensartet behandling af lods ejere. Bestemmelserne er generelle, så der vil være emner, der omhandler flere former for rettighedserhvervelse, arealerhvervelse og servitutrettighed mv.

rev. 08.05.2019

* Bestemmelserne gælder for ekspropriationer med hjemmel i lov om offentlige veje, lov om planlægning eller lov om miljøbeskyttelse.

Åstedsforretning

Enhver ekspropriation, som afvikles efter procesreglerne i lov om offentlige veje, indledes med en åstedsforretning, hvor de berørte lodsejere og andre, der har en væsentlig interesse at varetage, bliver gjort bekendt med den påtænkte ekspropriation og får påvist dennes nærmere omfang.

De interesserede lodsejere indvarsles til åstedsforretningen med mindst 4 ugers varsel, og der vil samtidig blive foretaget offentlig bekendtgørelse om forretningen på kommunens hjemmeside.

Inden forretningen vil grænserne for det omhandlede projekt (areal) normalt blive afmærket i marken, og denne afmærkning må ikke beskadiges.

Ejere og brugere af de berørte ejendomme vil blive underrettet 2 uger forinden afmærkningsarbejderne foretages, enten i forbindelse med indvarslingen til åstedsforretningen eller ved særskilt meddelelse eller ved bekendtgørelse på kommunens hjemmeside. Eventuelle skader, der forvoldes ved afmærkning og andre forarbejder på stedet, vil blive erstattet i forbindelse med ekspropriationen.

I mindst 4 uger forud for forretningen vil ekspropriationsplan og arealfortegnelse være fremlagt til eftersyn på kommunekontoret i sædvanlig kontortid.

Under åstedsforretningen og indtil 4 uger efter denne kan ejere, brugere og andre, der direkte eller indirekte berøres af den påtænkte ekspropriation, fremkomme med bemærkninger til det forelagte projekt og herunder fremsætte forslag til ændringer af dette. Endvidere kan lodsejerne fremføre de synspunkter, som de finder, bør have indflydelse på erstatningens størrelse.

Hvis der under åstedsforretningen med en lodsejer indgås forlig om erstatningen, vil forliget være indgået under forudsætning af, at projektet gennemføres, som det er forelagt – eventuelt aftalt ændret – under forretningen, samt under forudsætning af byrådets (eller et af byrådet dertil bemyndiget udvalg) efterfølgende godkendelse.

Over forløbet af åstedsforretningen føres en protokol, der snarest efter åstedsforretningen udsendes til deltagerne.

Ekspropriationsbeslutning

Når 4-ugersfristen er udløbet, tager Kolding Byråd (eller et af byrådet dertil bemyndiget udvalg) stilling til de bemærkninger og ændringsforslag, som er indkommet og træffer derefter beslutning om, hvorvidt og på hvilken måde ekspropriationen skal fremmes.

Meddelelse om ekspropriationsbeslutning, herunder dets indstilling til eventuelle ændringsforslag, tilsendes hver enkelt lodsejer, bruger, andre erstatningsberettigede eller retslig interesserede.

Der vedlægges samtidig en udskrift af åstedsprotokollen, hvis dette ikke er sket tidligere.

Hvis der ved de forhandlinger, der er ført i forbindelse med åstedsforretningen, er opnået forlig om erstatningens størrelse, meddeles det samtidig om byrådet (eller et af byrådet dertil bemyndiget udvalg) har godkendt forliget.

Er der ikke ved forligsforhandlingerne opnået forlig, fremsættes normalt et erstatningstilbud, som kan accepteres inden for en frist af 4 uger.

Påklage af ekspropriationsbeslutning

Ekspropriationsbeslutningen kan påklages til Transportministeren (I praksis Vejdirektoratet) (Lov om offentlige veje) eller til Planklagenævnet (Lov om planlægning) og Miljø- og Fødevarerklagenævnet (Lov om miljøbeskyttelse).

Ved en klage iht. lov om offentlige vej kan klagemyndigheden bestemme, at klagen skal have opsættende virkning.

En klage iht. lov om planlægning og lov om miljøbeskyttelse har opsættende virkning medmindre Planklagenævnet / Miljø og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, hvor ekspropriationsbeslutningen er meddelt den pågældende.

Afståelsestidspunktet

Med mindre andet er aftalt, sker afståelsen af det eksproprierede areal den dag, da ekspropriationsbeslutningen er meddelt lodsejeren. Det eksproprierede areal henligger fra dette tidspunkt for Kolding Kommunes regning. Er det en rettighed til etablering af et forsynings- eller afløbsanlæg er rettigheden trådt i kraft på samme tidspunkt.

Anlægsarbejdets påbegyndelse

Med mindre andet er aftalt er Kolding Kommune berettiget til at lade et anlægsarbejde, der søges gennemført ved ekspropriation, påbegynde, når klagefristen for ekspropriationen er udløbet.

Hvis Transportministeren / Planklagenævnet har bestemt, at en klage har opsættende virkning, må arbejdet dog ikke påbegyndes før klagen er behandlet.

Tinglysning og anmeldelse til vurderingsmyndighederne

Snarest efter, at der er truffet ekspropriationsbeslutning, lader Kolding Kommune foretage foreløbig notering om ekspropriationen i tingbogen.

Ved erhvervelse af en servitutret tinglyses denne ret i tingbogen med en servituttekst og tinglysningsrids, som besluttet ved ekspropriationen.

Ved arealerhvervelse gives tillige meddelelse til vurderingsmyndigheden, således at de eksproprierede arealer fragår de berørte ejendomme ved nærmest følgende årsvurdering.

For eksproprierede arealer er refusion af ejendomsskatter indeholdt i det erstatningstilbud, som Kolding Kommune har afgivet, eller i det forlig, der er indgået, hvis andet ikke er aftalt. Refusionen dækker tidsrummet fra ekspropriationsbeslutningen frem til det tidspunkt, hvor der ved årsvurderingen er taget hensyn til arealets afståelse.

Lodsejerens matrikelkort suppleres med påtegning om afstået areal m.v., når kortet indsendes til den landinspektør, der forestår ekspropriationens berigtigelse i matriklen.

Taksation og overtaksation

Hvis der ikke opnås enighed om den erstatning, der bør ydes som følge af ekspropriationen, afgøres dette spørgsmål af taksationsmyndighederne. Er forlig ikke opnået senest 8 uger efter ekspropriationsbeslutningen er truffet, eller i tilfælde af klage senest 4 uger efter, at klagen er afgjort, påhviler det Kolding Kommune at indbringe sagen for Taksationskommissionen. Kommissionen indkalder herefter til taksationsforretning, og kommissionen afsiger kendelse om erstatningens størrelse. Når sagen er overgivet til taksation er det taksationsmyndighederne, som har ansvaret for den videre tidsproces vedr. erstatningsspørgsmålet.

Taksationskommissionens kendelse kan både af de berørte lodsejere og af Kolding Kommune indbringes for Overtaksationskommissionen. Indbringelse sker ved skriftlig begæring til taksationskommissionens formand senest 4 uger efter, at taksationskommissionens kendelse er modtaget.

Omkostningerne ved taksationsmyndighederne afholdes af Kolding Kommune.

Hvis en part til varetagelse af sine interesser under sagens behandling ved kommissionen har afholdt nødvendige udgifter til sagkyndig bistand (f.eks. advokat eller konsulent), kan kommissionen pålægge Kolding Kommune at udrede en passende erstatning herfor.

Overtaksationskommissionens afgørelse kan indbringes for domstolene.

Ekspropriationserstatningen

Erstatning, der tilbydes, deles sædvanligvis i 2 poster.

1. Arealerstatning, der beregnes pr. m², i forbindelse med arealafståelse eller tinglysning af servitut om f.eks. vand-, spildevandsanlæg, oversigt, færdselsret o.l.
2. Ulempeerstatning, der omfatter de midlertidige og varige skader og ulemper. Ulempeerstatningen omfatter f.eks. fjernelse af bygninger, flytning af hegn, skade på eller tab af afgrøder, strukturskader i landbrugsarealer, defigurering af areal, rådighedsindskrænkninger, forstyrrelser af adgangsforhold m.v. Erstatning for brug af dele af ejendomme til midlertidigt arbejdsareal omfatter normalt afgrødetab og strukturskadeerstatning og fremgår af erstatningsopgørelsen.

For landbrugsarealer tilbydes erstatning for strukturskade på midlertidige arbejdsarealer med udgangspunkt i DANVAs erstatningssatser for strukturskade i forbindelse med anlæg af vand- og spildevandsanlæg.

Satserne for tab af landbrugsafgrøder følger de satser, som årligt aftales mellem Landbrug og Fødevarer, Dansk Vand- og Spildevandsforening (DANVA) og Foreningen af Vandværker i Danmark (FVD).

Erstatning for tab af specielle landbrugsafgrøder vil i tvivlstilfælde blive fastlagt i samråd med en planteavlskonsulent fra et af landbrugets rådgivningscentre.

De arealopgørelser, der opgives ved åstedsforretningen er omtrentlige, idet konkrete forhold ved anlægsarbejdet kan betyde, at grænsen for arealerhvervelse i mindre omfang ændres. Den endelige arealafståelse kan normalt først opgøres, når det nye skel er fastlagt efter anlægsarbejdets afslutning, og opmålt af en landinspektør i forbindelse med matrikulær berigtigelse.

Erstatninger, som beregnes efter areal, opgøres på grundlag af de foreløbige (omtrentlige) arealer ifølge ekspropriationsplanen. Arealerstatningen reguleres hvis arealopgørelsen viser, at der er brugt mere areal, end der er givet erstatning for.

Erstatningen udbetales kontant snarest muligt efter, at den er endelig fastlagt ved godkendt forlig, kendelse eller dom. Et forlig, der aftales i forbindelse med åstedsforretningen, er første bindende for Kolding Kommune, når det er godkendt af byrådet (eller et af byrådet dertil bemyndiget udvalg). En forligsaftale vil normalt blive godkendt samtidig med, at ekspropriationsbeslutningen træffes, og tidspunktet for denne vil normalt også være forligstidspunktet.

Erstatningsbeløb forrentes fra datoen for beslutningen om ekspropriationens gennemførelse, indtil udbetalingen sker med en årlig rente, der svarer til den diskonto der er fastsat af Danmarks Nationalbank på tidspunktet for ekspropriationsbeslutningen, jf. lov om offentlige vej § 120.

Et andet begyndelsestidspunkt for tilskrivning af renter kan dog fastsættes, når omstændighederne taler derfor.

Såfremt der ved ekspropriationen eller ved de aftaler, der er indgået i forbindelse dermed, er pålagt ejer eller bruger bestemte forpligtelser overfor myndigheden, f.eks. fjernelse af bygninger, rydning af oversigtsarealer o.l., kan et dertil svarende erstatningsbeløb tilbageholdes, indtil sådanne vilkår er opfyldt.

Panthaverhøring

Hvis erstatningen skal udbetales til ejeren til fri rådighed er det en forudsætning, at der foreligger samtykke hertil fra de panthavere, der på ekspropriationstidspunktet har tinglyst pant i ejendommen.

Kolding Kommune vil, hvis andet ikke aftales, rette henvendelse til panthaverne med henblik på erstatningens frigivelse. Skulle nogen af panthaverne forlange, at erstatningen helt eller delvis udbetales mod afskrivning på pantegælden, vil ejeren blive underrettet herom, forinden udbetalingen sker.

Ved mindre ekspropriationsindgreb vil henvendelse til panthavere kunne undgås, hvis Kolding Kommune skønner, at ekspropriationen i forhold til ejendommens størrelse og værdi er ubetydelig og ikke indebærer nogen fare for pantsikkerheden. Erstatning for midlertidige ulemper kan dog altid udbetales uden panthavernes samtykke.

Afskårne og aflagte arealer

Såfremt aflagte vejarealer eller medeksproprierede afskårne arealer overdrages en lodsejer til forening med dennes tilgrænsende ejendom, indlægges disse arealer under den pågældende lodsejers ejendom i forbindelse med ekspropriationens notering i matriklen.

Arealerne stilles til lodsejerens rådighed, når vejbestyrelsen efter vejanlæggets fuldførelse er ophørt med brugen af dem.

Befæstelse i aflagte vejarealer fjernes normalt i forbindelse med vejanlægget. Vejbestyrelsen påtager sig intet ansvar for eventuel forekomst af flyvehavre i arealerne. Lodsejeren må uden erstatning affinde sig med tilstedeværelsen af eventuelle ledninger på arealerne, og med at ledningerne sikres ved tinglyst deklaration. Vejbestyrelsen vil underrette ledningsejerne om arealoverdragelsen.

Hegn, beplantning m.v.

På arealer, der f.eks. eksproprieres til vejanlæg, kan ejeren normalt fjerne beplantningen, hvis han ønsker det. Muldjorden på arealet må ikke fjernes.

Etableres nyt hegn langs f.eks. et vejanlæg, skal dette placeres i overensstemmelse med hegnslovens regler, dvs., at hegnet i sin helhed skal holdes på lodsejerens grund. Forinden nyt hegn opsættes, må oplysning om den nøjagtige beliggenhed af vejgrænsen fremskaffes hos teknisk forvaltning eller eventuelt den landinspektør, der foretager opmålingen af anlægget.

Afvandingsledninger

Såfremt eksisterende markdræn, hvis beliggenhed påvises af ejeren samt eksisterende grøfter og afvandingsledninger berøres af vejarbejdet, foretages den fornødne retablering eller omlægning ved vejbestyrelsens foranstaltning uden udgift for ejeren.

Indberetning af skader på markdræn, hvis beliggenhed ejeren ikke tidligere har kunnet påvise, skal fremsendes snarest og senest inden 2 år efter arbejdets afslutning i marken. Forslag til omlægning af fælles afvandingsanlæg vil blive forelagt vandløbsmyndigheden til godkendelse og bestemmelse om udgiftsfordeling. Det vil ikke blive tilladt at lede spildevand til vejens grøfter eller ledninger.

Anlægsarbejdets udførelse

Kolding Kommune (eller den ledningsejer, der eksproprieres for) er over for lodsejeren ansvarlig for arbejdets udførelse.

Den praktiske udførelse af arbejdet sker normalt ved en privat entreprenør, der får arbejdet overdraget.

Entreprenøren udfører arbejdet på grundlag af projekttegninger og en beskrivelse, der angiver retningslinjer for arbejdets udførelse, herunder for behandling af arealer ved arbejdets afslutning. Det er en forudsætning for de forlig, der indgås om erstatningen, at anlægsarbejdet udføres på en rimelig og ordentlig måde.

For at sikre dette, vil retningslinjerne for entreprenøren normalt omfatte følgende:

- Entreprenøren må kun arbejde og disponere over de arealer, der midlertidig er eksproprieret som arbejdes og adgangsarealer.
- Entreprenøren er forpligtet til at retablere alle markdræn, han støder på under arbejdet.
- Entreprenøren afleverer arbejdsarealer og arealer, der midlertidigt har været benyttet adgangsveje til arbejdspladsen, ryddet, planeret og grubbet til en dybde på 70 cm. Endvidere skal han på disse arealer foretage rivning og opsamling af sten, således at arealet fremtræder i samme stand, som før arbejdet.
- Kørsel uden for arbejdsarealerne og arealer, der midlertidigt kan benyttes som adgangsveje i henhold til ekspropriationen, må kun ske efter særlig aftale med den pågældende lodsejer.
- Berøres adgangsforholdene til en ejendom af anlægsarbejdet, vil der blive draget omsorg for, at adgangen kan opretholdes i fornødent omfang under anlægsarbejdet.

L 2014-12-27 nr 1520

Offentlige veje m.v.

Kapitel 10

EKSPPROPRIATION OG TAKSATION

Ekspropriationsmyndigheder

§ 94

Ekspropriation til kommunale vejanlæg sker efter reglerne i dette kapitel.

Stk. 2.

Transportministeren kan efter en vejmyndigheds begæring tillade, at ekspropriation til kommunale vejanlæg sker efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.

§ 95

Ekspropriation til statslige vejanlæg sker efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.

Stk. 2.

Transportministeren kan bestemme, at ekspropriation til statsveje skal ske ved kommunal foranstaltning efter reglerne i dette kapitel.

§ 96

Vejmyndigheden kan ekspropriere til offentlig vej eller sti, når det er nødvendigt af hensyn til almenvellet. Det samme gælder, når en ekspropriation til private veje og stier er nødvendig på grund af

- 1) anlægsarbejder m.v. på offentlig vej, jf. §§ 48 og 97,
- 2) beslutninger om oprettelse eller benyttelse af adgange til offentlige veje, jf. § 50, stk. 4, § 54, og § 56, stk. 1, eller
- 3) beslutninger om vejadgang på grund af nedlæggelse af offentlige veje.

§ 97

Der kan eksproprieres til nyanlæg, udvidelse og ændring af bestående anlæg, tilbehør og nødvendige supplerende foranstaltninger.

Stk. 2.

Der kan endvidere eksproprieres af hensyn til udnyttelse, betjening, sikring, synlighed, beskyttelse og drift af vejen. Til statslige vejanlæg kan der desuden eksproprieres til supplerende anlæg, når beliggenheden i tilknytning til vejen er af særlig betydning for trafikanterne.

§ 98

Ved ekspropriation kan der

- 1) erhverves ejendomsret til arealer, bygninger og indretninger, der er fast knyttet til disse, samt tilbehør hertil,
- 2) endeligt eller midlertidigt pålægges indskrænkninger i ejerens rådighed,
- 3) erhverves ret til at udøve en særlig råden over den faste ejendom og
- 4) endeligt eller midlertidigt foretages begrænsninger i, erhverves eller ophæves brugsrettigheder, servitutrettigheder eller andre rettigheder over den faste ejendom.

Stk. 2.

Ved ekspropriation til erhvervelse af ejendomsret bortfalder alle rettigheder til det eksproprierede, medmindre andet bestemmes i det enkelte tilfælde.

Stk. 3.

Stiftes der ved ekspropriation rettigheder som nævnt i stk. 1, nr. 2, skal disse respekteres af andre rettighedshavere over ejendommen, medmindre andet bestemmes i det enkelte tilfælde.

Forberedelser og undersøgelser

§ 99

Vejmyndigheden har, hvis det skønnes nødvendigt, til enhver tid mod behørig legitimation og uden retskendelse adgang til en privat ejendom med henblik på at foretage jordbundsundersøgelser, opmålinger, afmærkninger og andre undersøgelser af udendørsarealer med henblik på at foretage undersøgelser og projektering af nye vejanlæg eller ændring af eksisterende vejanlæg samt klimarelaterede afværgeforanstaltninger.

Stk. 2.

Vejmyndigheden skal mindst 14 dage før gennemførelsen af forberedende undersøgelser efter stk. 1 give skriftlig besked til de berørte grundejere eller brugere. Hvis dette ikke er muligt, skal oplysning om de forberedende undersøgelser offentliggøres i lokale medier el.lign.

Stk. 3.

Vejmyndigheden kan under samme betingelser, som er nævnt i stk. 1, lade foretage arkæologiske forundersøgelser.

Stk. 4.

Vejmyndigheden skal mindst 28 dage før gennemførelsen af arkæologiske forundersøgelser efter stk. 3 give skriftlig besked til de berørte grundejere eller brugere. Hvis dette ikke er muligt, skal oplysning om de arkæologiske forundersøgelser offentliggøres i lokale medier el.lign.

Stk. 5.

Erstatning for skader og ulempe, som påføres ved undersøgelser efter stk. 1 og 3, fastsættes efter § 103. I tilfælde af uenighed mellem skadelidte og vejmyndigheden indbringes erstatningsspørgsmålet for de taksationsmyndigheder, der er nævnt i §§ 105 og 106.

Stk. 6.

Taksationsmæssige spørgsmål, der angår statsveje, herunder planlagte statsveje, behandles af de myndigheder, der er nævnt i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom, medmindre transportministeren bestemmer andet.

Ekspropriationens gennemførelse

§ 100

Vejmyndigheden skal afholde en åstedsforretning, inden ekspropriation besluttet.

Stk. 2.

Inden åstedsforretningen skal vejmyndigheden udfærdige en arealfortegnelse og en ekspropriationsplan.

Stk. 3.

Arealfortegnelsen og ekspropriationsplanen skal bl.a. indeholde oplysning om den omtrentlige størrelse af de berørte arealer og en kort angivelse af de ændringer i de bestående forhold, som ekspropriationen vil medføre for ejendommene.

Stk. 4.

Arealfortegnelsen og ekspropriationsplanen skal i mindst 4 uger før åstedsforretningen være offentligt tilgængelige.

Stk. 5.

Vejmyndigheden skal med mindst 4 ugers varsel offentliggøre tid og sted for åstedsforretningen. Vejmyndigheden skal med mindst 4 ugers varsel skriftligt indkalde de ejere og brugere, som fremgår af arealfortegnelsen, og andre, der må skønnes at have en retlig interesse på grund af den planlagte ekspropriation. Den del af arealfortegnelsen, der vedrører den pågældende ejers eller brugers ejendom, skal vedlægges indvarslingen.

§ 101

Ved åstedsforretningen skal mindst 1 medlem af den kommunalbestyrelse, der er vejmyndighed, deltage. Åstedsforretningen skal ledes af et medlem af kommunalbestyrelsen. Der skal føres protokol over åstedsforretningen.

Stk. 2.

Ved åstedsforsretningen skal der redegøres for den planlagte ekspropriation og dens omfang. Der skal over for hver enkelt fremmødt redegøres for, hvordan de planlagte foranstaltninger vil berøre vedkommendes ejendom eller rettigheder, herunder hvordan adgangsforhold og afskærne arealer skal reguleres.

Stk. 3.

Vejmyndigheden kan under åstedsforsretningen fremsætte forslag til erstatningens fastsættelse. Hvis der under åstedsforsretningen indgås aftale om erstatningens størrelse eller andre forhold i forbindelse med den planlagte ekspropriation, skal disse indføres i protokollen. Forslag til erstatningens fastsættelse fremsættes under forbehold for ekspropriationens gennemførelse og vejmyndighedens endelige godkendelse. Det samme gælder aftaler indgået under åstedsforsretningen.

Stk. 4.

Ejere, brugere eller andre, der direkte eller indirekte berøres af den planlagte ekspropriation, har ret til under åstedsforsretningen, eller inden for en frist på 4 uger efter åstedsforsretningen er afholdt, at fremkomme med bemærkninger til den planlagte ekspropriation, til at fremsætte forslag til ændringer og til at fremsætte de synspunkter, som de mener bør have indflydelse på erstatningens fastsættelse.

Ekspropriationsbeslutning

§ 102

Vejmyndigheden kan træffe ekspropriationsbeslutning, når fristen efter § 101, stk. 4, er udløbet.

Stk. 2.

Ekspropriationsbeslutning kan dog træffes inden udløbet af den i § 101, stk. 4, nævnte frist, hvis ekspropriationen må anses for ubetydelig i forhold til den berørte ejendoms størrelse og værdi og der under åstedsforsretningen er opnået tilslutning fra samtlige berørte ejere, brugere og andre, der direkte eller indirekte berøres af den planlagte ekspropriation.

Stk. 3.

Klage over vejmyndighedens ekspropriationsbeslutning afgøres af transportministeren, jf. § 132, stk. 2.

Stk. 4.

Ekspropriationen og foranstaltninger til dens gennemførelse må ikke iværksættes før klagefristens udløb, jf. § 132, medmindre dette er accepteret af de berørte ejere og brugere.

Stk. 5.

Vejmyndigheden kan, i forbindelse med at den meddeler ekspropriationsbeslutningen, fremsætte forslag til erstatning, hvis der ikke inden ekspropriationsbeslutningen er indgået aftale om erstatningens størrelse. Forslaget skal da indeholde oplysning om, at erstatningen vil blive fastsat af taksationsmyndighederne, hvis erstatningsforslaget ikke accepteres. Vejmyndigheden fastsætter en frist for accept af erstatningsforslaget på mindst 4 uger. Vejmyndigheden skal oplyse om, at sagen indbringes for taksationsmyndighederne, hvis meddelelsen ikke indeholder erstatningsforslag.

Erstatningens fastsættelse

§ 103

Erstatning for ekspropriationen efter § 96 og de forberedende undersøgelser, der er nævnt i § 99, fastsættes efter de almindelige erstatningsregler.

Stk. 2.

En eventuel værdiforøgelse, som den tilbageblivende ejendom skønnes at opnå på grund af ekspropriationen, skal fradrages erstatningen. Erstatningen kan helt bortfalde, hvis ejendommen skønnes at opnå en fordel, der er større end det tab, der påføres ejendommen på grund af ekspropriationen.

§ 104

Ejeren af en ejendom kan kræve, at hele ejendommen bliver eksproprieret, hvis ekspropriationen medfører, at restejendommen bliver så lille eller af en sådan beskaffenhed, at det ikke skønnes hensigtsmæssigt, at den bevares som en selvstændig ejendom, eller det skønnes, at den ikke kan udnyttes på en rimelig måde. Ejeren kan tilsvarende kræve en del af ejendommen eksproprieret, hvis denne afskæres ved en vejlinje.

Stk. 2.

Vejmyndigheden kan kræve hele ejendommen afstået, hvis det skønnes, at en erstatning for en ejendoms værdiforringelse kommer til at stå i åbenbart misforhold til restejendommens værdi.

Stk. 3.

Vejmyndigheden kan kræve, at arealer, der er blevet afskåret ved vejlinjen, og som ikke kan byttes til andet areal, skal afstås, hvis erstatningen for deres værdiforringelse eller omkostninger ved at skaffe en ny adgang til arealerne står i et åbenbart misforhold til arealernes værdi.

Stk. 4.

Stk. 1-3 finder tilsvarende anvendelse, når der foretages ekspropriation af de rettigheder, der er nævnt i § 98, stk. 1, nr. 2-4.

Stk. 5.

Opnås der ikke aftale med vejmyndigheden om de forhold, der er nævnt i stk. 1-4, træffes afgørelsen af de taksationsmyndigheder, der er nævnt i §§ 105 og 106.

Taksationsmyndigheder

§ 105

Som senest ændret ved: **L 2015 1895 § 2 stk. 1 nr. 1**

I kraft: 2016-01-01

(259a) Til afgørelse af erstatningsspørgsmål nedsætter transportministeren taksationskommissioner og fastsætter deres forretningsområder.

Stk. 2.

En taksationskommission består af 3 medlemmer. Transportministeren udnævner for en 6-årig periode 1 formand, der skal have juridisk kandidateksamen eller tilsvarende juridiske kvalifikationer af betydning for varetagelse af hvervet. Formanden vælger til den enkelte sag 2 medlemmer fra en kommunal liste, jf. stk. 3.

Stk. 3.

I hver kommune udpeger kommunalbestyrelsen 2 personer, der for kommunalbestyrelsens funktionstid optages på en liste over medlemmer af den taksationskommission, som kommunen er omfattet af.

§ 106

Som senest ændret ved: **L 2015 1895 § 2 stk. 1 nr. 1**

I kraft: 2016-01-01

(259b)Transportministeren nedsætter overtaksationskommissioner til at efterprøve taksationskommissionernes afgørelser og fastsætter deres forretningsområder.

Stk. 2.

En overtaksationskommission består af 5 medlemmer. Transportministeren udnævner for en 6-årig periode 1 formand, der skal have juridisk kandidateksamen eller tilsvarende juridiske kvalifikationer af betydning for varetagelse af hvervet, og 2 faste medlemmer med suppleanter. Formanden udtager til den enkelte sag yderligere 2 medlemmer fra en kommunal liste, jf. stk. 3.

Stk. 3.

I hver kommune udpeger kommunalbestyrelsen 1 person, der for kommunalbestyrelsens funktionstid optages på en liste over medlemmer af den overtaksationskommission, som kommunen er omfattet af.

Stk. 4.

En overtaksationskommission er beslutningsdygtig, når formanden og mindst 2 andre medlemmer er til stede. I tilfælde af stemmelighed er formandens stemme afgørende.

§ 107

Taksationskommissionerne og overtaksationskommissionerne er uafhængige instanser, der ikke er undergivet instruktioner om den enkelte sags behandling og afgørelse.

§ 108

Medlemmer af taksations- og overtaksationskommissioner skal have indsigt i vurdering af ejendomme.

§ 109

Til bistand for taksations- og overtaksationskommissionerne udpeger den enkelte vejmyndighed en landinspektør.

Stk. 2.

Taksationskommissionen og overtaksationskommissionen kan under en sags behandling anmode særligt sagkyndige om at afgive vejledende udtalelser. Vederlag til de sagkyndige fastsættes af kommissionen.

§ 110

Taksationskommissionen og overtaksationskommissionen kan pålægge vejmyndigheden at betale en passende godtgørelse, når en part har haft udgifter til sagkyndig bistand.

§ 111

Taksations- og overtaksationskommissioner kan med transportministerens godkendelse antage sekretærbistand.

Stk. 2.

Udgift til vederlag til formænd og sekretærer afholdes af staten. Alle andre udgifter ved kommissionernes virksomhed afholdes af vedkommende vejmyndighed.

Stk. 3.

Ministeren fastsætter regler for vederlag til formænd og sekretærer for kommissioner samt til kommissionsmedlemmer.

Taksation

§ 112

Hvis der ikke er opnået aftale om erstatningens fastsættelse, skal vejmyndigheden indbringe erstatningsspørgsmålet for taksationskommissionen til afgørelse.

Stk. 2.

Vejmyndigheden skal indbringe erstatningsspørgsmålet for taksationskommissionen, senest 8 uger efter at ekspropriationsbeslutningen er meddelt, eller, hvis ekspropriationsbeslutningen er påklaget, senest 4 uger efter endelig afgørelse i klagesagen.

§ 113

Rejses der krav om erstatning i forbindelse med gennemførelse af en ekspropriation af nogen, der ikke er omfattet af ekspropriationen, og er andre erstatningsspørgsmål vedrørende ekspropriationen i forvejen indbragt for taksationsmyndighederne, skal vejmyndigheden efter anmodning fra den pågældende forelægge spørgsmålet for taksationskommissionen. Taksationskommissionen kan optage sagen til påkendelse, hvis den finder sagen egnet til behandling. Hvis sagen optages til realitetsbehandling, finder bestemmelserne i §§ 114 og 115 anvendelse.

§ 114

Når sagen er indbragt for taksationskommissionen, indkaldes parterne skriftligt til møde med mindst 4 ugers varsel.

§ 115

Under mødet oplyser kommissionen de fremmødte om sagen. Parterne har herefter adgang til over for kommissionen at fremsætte deres synspunkter vedrørende erstatningens fastsættelse.

Stk. 2.

Kommissionen kan tage stilling til ethvert spørgsmål om erstatning, uanset om det er fremsat af parterne. Parterne skal forinden have lejlighed til at udtale sig om disse spørgsmål.

Stk. 3.

Kommissionens kendelse skal være begrundet og forholde sig til de anbringender og relevante indsigelser, som parterne er fremkommet med. I kendelsen angives det eksproprieredes værdi i handel og vandel. Ved rådighedsindskrænkninger angives den værdiforringelse, der påføres ejendommen. Hvis der ydes erstatning for andre ulemper, der påføres ejeren af ejendommen eller andre, skal denne erstatning angives med en særlig post.

Stk. 4.

Erstatningsfastsættelsen kan ske med angivelse af vilkår, når ganske særlige omstændigheder tilsiger det.

Stk. 5.

Erstatningsfastsættelsen kan udskydes, når ganske særlige omstændigheder tilsiger det, dog ikke længere end til anlæggets udførelse. Hvis ejeren af en ejendom anmoder om det, skal erstatning for arealafståelse altid fastsættes straks.

Stk. 6.

Kendelsen skal sendes til parterne og indeholde oplysning om muligheden for at indbringe kendelsen for overtaksationskommissionen og fristen for indbringelse.

Overtaksation

§ 116

Taksationskommissionernes kendelser kan indbringes for overtaksationskommissionerne.

Stk. 2.

Taksationskommissionens kendelse skal indbringes skriftligt til taksationskommissionens formand, senest 4 uger efter at kendelsen er meddelt parten. Overtaksationskommissionens formand kan efter at have indhentet udtalelse fra den anden part beslutte at behandle en indbringelse, der er modtaget efter fristens udløb. Hvis taksationskommissionens kendelse afsiges på et møde, hvor parterne er til stede, kan indbringelse ske ved erklæring til taksationskommissionens protokol.

§ 117

For overtaksationskommissionens arbejde gælder § 115.

Stk. 2.

Hvis det alene er spørgsmålet om godtgørelse efter § 110, der er indbragt for overtaksationskommissionen, kan kommissionen afgøre sagen på grundlag af skriftlige udtalelser fra parterne. Formanden kan bestemme, at sagen kan afgøres ved skriftlig forelæggelse for medlemmerne, uden at der afholdes møde.

§ 118

Kendelsen skal sendes til enhver, som har en retlig interesse i sagen, og som har anmodet om det.

Udbetaling af erstatning

§ 119

Vejmyndigheden skal uden unødigt ophold udbetale erstatning efter denne lov til de berettigede.

Stk. 2.

Vejmyndigheden skal i tingbogen undersøge, om der er panthavere eller andre rettighedshavere på ejendommen.

Stk. 3.

Panthavere og andre rettighedshavere, hvis ret er tinglyst, inden ekspropriationen er tinglyst, kan i prioritetsorden kræve erstatningen udbetalt. Vejmyndigheden skal oplyse eventuelle panthavere eller andre rettighedshavere om denne ret.

Stk. 4.

Uanset bestemmelserne i stk. 2 og 3 kan vejmyndigheden udbetale erstatningen til ejeren af ejendommen uden samtykke fra panthavere eller andre rettighedshavere, når vejmyndigheden skønner, at ekspropriationen i forhold til ejendommens størrelse og værdi er ubetydelig og ikke indebærer nogen fare for pantsikkerheden.

§ 120

Erstatningsbeløbet forrentes fra datoen for ekspropriationsbeslutningen efter § 102. Når omstændighederne taler for det, kan et andet begyndelsestidspunkt fastsættes. Forrentningen sker med en årlig rente, der svarer til den diskonto, der er fastsat af Nationalbanken på tidspunktet for ekspropriationsbeslutningen.

Søgsmål m.v.

§ 121

Søgsmål om ekspropriation efter denne lov skal være anlagt, inden 6 måneder efter at taksationsmyndighedernes endelige afgørelse er meddelt.

Stk. 2.

Afgørelser, der kan efterprøves efter §§ 116 og 132, kan ikke indbringes for domstolene, før denne klagemulighed er udnyttet.

§ 122

Transportministeren kan fastsætte nærmere regler for ekspropriationssagers behandling og for taksations- og overtaksationskommissionernes forretningsgang.

Stk. 2.

Miljøministeren og justitsministeren kan hver især inden for deres område fastsætte nærmere regler om fremgangsmåden ved matrikulære, tinglysningsmæssige berigtigelser, der bliver nødvendige på grund af ekspropriationer, der er omfattet af denne lov.

Særlige regler for taksation efter andre love

§ 123

Erstatningssager, der indbringes for taksationsmyndighederne efter [vandløbsloven](#) og [vandforsyningsloven](#), bortset fra sager omfattet af [vandløbslovens § 72](#) eller [vandforsyningslovens § 42](#), behandles efter bestemmelserne i stk. 2-6.

Stk. 2.

Sagen indbringes for taksationskommissionen ved skriftlig anmodning til kommissionens formand. Anmodningen skal indeholde klagerens krav, en kort fremstilling af de faktiske omstændigheder, hvorpå kravet støttes, samt en angivelse af de dokumenter og andre beviser, som klageren påberåber sig. Klageren skal sammen med anmodningen fremsende kopi af de dokumenter, som klageren agter at påberåbe sig, når klageren er i besiddelse af disse.

Stk. 3.

Ved sagens behandling gælder bestemmelserne i §§ 103, 107 og 108, § 109, stk. 2, og §§ 111, 113-118 og 122.

Stk. 4.

Taksationsmyndighederne kan pålægge en part at betale sagsomkostninger til en anden part. Taksationsmyndighederne kan bestemme, at klageren skal stille sikkerhed for betaling af sagsomkostninger, som vedkommende måtte blive pålagt. Sagen afvises, hvis sikkerhed ikke stilles inden en af taksationsmyndighederne fastsat frist.

Stk. 5.

Taksationsmyndighederne kan pålægge en part helt eller delvis at betale taksationsmyndighedernes udgifter ved sagens behandling bortset fra vederlag til formænd og sekretærer. Der er udpantningsret for beløbet.

Stk. 6.

Fri proces kan meddeles efter bestemmelserne i retsplejelovens kapitel 31.